

Svar på skriftligt spörsmål SSS 653/2021 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att tillåta användningen av vattenbufflar för mjölkproduktion och skötsel av våtmarker i Finland

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 653/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna Holopainen /gröna:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att tillåta användningen av vattenbufflar för mjölkproduktion och skötsel av våtmarker i Finland liksom på andra håll i världen?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt 25 § i djurskyddsförordningen (396/1996) får vattenbufflar födas upp i farm för produktion av kött och avelsdjur för köttproduktion. Det finns inga artspecifika krav för vattenbufflar som hålls i produktionssyfte.

Förslaget till lagar som ersätter djurskyddslagen (247/1996) och djurskyddsförordningen är för närvarande på remiss. I 8 § i lagutkastet föreslås det att endast sådana djurarter som kan hållas i enlighet med lagens krav (s.k. positivlista) kan hållas som produktionsdjur eller sällskaps- och hobbydjur. I bilagan till lagutkastet uppräknas de däggdjurs- och fågelarter som får hållas som produktionsdjur eller födas upp i hägn i produktionssyften. På listan i utkastet finns arter som i dag får hållas eller födas upp i hägn som produktionsdjur. När det gäller dessa arter har det inte gjorts någon utvärdering av huruvida villkoren i 8 § är uppfyllda. De nya arter som tas upp på listan ska dock i fortsättningen uppfylla kraven i 8 § i lagförslaget.

I 9 § i lagförslaget föreskrivs om ett förfarande med hjälp av vilket djurarter kan tas upp på eller strykas från listan. Vid bedömningen om en djurart är lämplig för respektive djurhållningsändamål ska man stödja sig på aktuell tillgänglig vetenskaplig kunskap och samlad praktisk erfarenhet av hållandet av djurarten. Vid bedömningen ska man också beakta ändamålet med djurhållningen och eventuella praktiska begränsningar som följer av det. Exempelvis kan det vara möjligt att skapa godtagbara förhållanden för ett djur som hör till en viss djurart när djuret hålls som sällskaps- och hobbydjur, fastän det vore omöjligt att skapa motsvarande förhållanden för djur som hålls till exempel i produktionssyfte.

För närvarande är nötkreatur av vissa köttraser samt bison stödberättigade i Finland för nationella stöd och EU-stöd. I EU-lagstiftningen omfattar åtgärderna inom nötköttssektorn alla nötkreatursraser, bison och vattenbufflar, men utbetalningen av stödet kan begränsas nationellt om

uppfödningen av någon djurart eller ras strider mot den nationella lagstiftningen till exempel i fråga om djurskydd eller djurförädling. Utgångspunkten för utbetalningen av direktstöd har varit att rasen eller arten i Finland hålls för kött- eller mjölkproduktion, och den är lämplig för Finlands klimat- och produktionsförhållanden samt godtagbar ur etiska och djurskyddsmässiga synvinklar.

Vattenbuffeln fanns inte med på positivlistan i den tidigare propositionen till lag om djurvälstånd (RP 154/2018), men den lades till det nya utkastet till proposition som nu är på remiss. Tillägget gjordes eftersom de första vattenbufflarna importerades 2018. I Finland hålls vattenbufflar för närvarande på en gård. Jord- och skogsbruksministeriet har tagit emot önskemål om att användningen av vattenbuffel även skulle tillåtas för mjölkproduktion. Våren 2021 bad ministeriet Eläinten hyvinvointikeskus om en litteraturoversikt över vattenbuffelns lämplighet som produktionsdjur. Enligt Eläinten hyvinvointikeskus är det möjligt att hålla vattenbufflar i finländska förhållanden till exempel i miljövårdssyfte, men hållningen kräver i synnerhet kunnande i vattenbuffelns arttypiska drag och förmåga att uppfylla just vattenbuffelns förutsättningar för välbefinnande. Enligt Eläinten hyvinvointikeskus kräver vattenbuffeln fortfarande sådant kunnande och sådana förhållanden som inte helt förverkligas vid mjölk- och köttproduktion med nötkreatur.

Enligt utkastet till lagen om djurvälstånd ska de djurarter som tas upp på positivlistan ha möjlighet att tillfredsställa väsentliga beteendemässiga behov i anslutning till rörelse, vila, kroppsvård, sökande efter föda och andra motsvarande aktiviteter samt sociala relationer. Vattenbuffeln är en art som är mer primitiv än tamnötkreatur och den har anpassat sig till att leva i våtmarker under klart varmare förhållanden än i Finland. Till vattenbuffelns arttypiska beteende hör förutom bete även vältring. Bete är viktigt både för att tillfredsställa behovet av motion och föda. Vältring är viktigt för vattenbufflar med tanke på kroppsvården och värmeregleringen samt upprätthållandet av sociala relationer. När vattenbufflar hålls som produktionsdjur i klimatförhållanden som dem i Finland kan djuren tillfredsställa dessa beteendebestånd endast sommartid. Vattenbufflar är nyfiknare, modigare och aktivare djur än nötkreatur. Vattenbuffelns behov av att undersöka och att röra på sig uppdäms lättare än för nötkreatur när dess beteende begränsas. Därför kan en långvarig hållning inomhus utan stimulans vara svårare för vattenbufflar än för nötkreatur.

Enligt lagutkastet måste djurens fysiologiska behov kunna tillgodoses och ändamålsenliga djurhållningsplatser måste kunna ordnas. Vattenbuffelns tåligkhet mot kyla är sämre än nötkreaturens och de är mer utsatta för köldskador. Särskilt kalvar är känsliga för kyla. Detta begränsar djurens möjligheter att vistas utomhus vintertid.

Jämfört med nötkreatur är det svårare att använda vattenbuffel för mjölkproduktion och det medför betydande risker särskilt för kalvarnas välbefinnande. Det är svårare att vårda vattenbuffelkalvar än nötkreaturkalvar. Vattenbuffelkalvar är när de föds mindre utvecklade och känsliga

för sjukdomsalstrare än nötkreaturkalvar. En vattenbuffelkalv har som nyfödd en svagare sugreflex än en nötkreaturkalv och svårigheter att godkänna mjölk från andra än sin mor. Inget dricksfoder ersätter vattenbuffelmjök vid utfodring av vattenbuffelkalvar. Det är således svårt att få dessa kalvar att dricka ur nappflaska. Det rekommenderas att vattenbuffelkalvar avvänjs från sin mor först vid ett halvt års ålder.

Mjölproduktionen anknyter i allmänhet till ett behov av att separera modern och kalven åtminstone i viss mån, så att den mjök som modern producerar räcker till för att mjölkas för människoföda. Då kan kalvarnas utveckling försämrats, eftersom i synnerhet en ung kalv inte kan utnyttja grovfoder lika effektivt som buffelmjök. Tillfredsställandet av kalvens fysiologiska näringsbehov är tvivelaktigt om kalvarnas utveckling avtar till följd av arrangemanget. Inom vetenskapen om djurvälstånd anses en avtagande utveckling hos unga djur i allmänhet vara ett mycket tydligt tecken på försämrat välbefinnande. I fråga om de väsentliga beteendeböven begränsar arrangemanget de sociala böven med anknytning till förhållandet mellan moder och kalv, eftersom kalvarna bara tillbringar en del av sin tid med sin mor. I en ladugård kan kalvarna inte heller vältra sig eller beta, vilket förhindrar att beteendeböven tillfredsställs samt att kroppen behöver fysiologisk värmereglering.

Mjökning av vattenbuffelkor är svårare än mjökning av nötkreatur, vilket kan försämrats djurens välbefinnande. Vattenbufflar är mycket känsliga för miljöstimuli före mjökning och under mjökning, då mjöknedgivningen lätt störs. Mjökaren ska vara kunnig och hantera djuren särskilt lugnt för att mjökningen ska lyckas.

Våtmarkernas betydelse för den biologiska mångfalden är viktig. Våtmarkerna har minskat och våtmarksarterna har blivit hotade. Våtmarker är helheter av komplexa näringsnät. En mångsidig livsmiljö möjliggör mångsidiga organismer. I Finland är särskilt sjöfåglar och små rovdjur våtmarksdjur. I Finland har man traditionellt och framgångsrikt använt nötkreatur för att beta våtmarker och strandbeten. Spensligt nötkreatur, såsom finsk boskap, kan röra sig på mjuka områden bättre än många tunga raser. Det är således svårt att motivera behovet av omfattande användning av en ny husdjursart i underhållet av våtmarker. Det bör också observeras att i våtmarker där det bedrivs vattenvård kan vattenbufflar orsaka att vattenkvaliteten försämrats, eftersom de vistas långa perioder i vattnet, till skillnad från nötkreatur. Remissbehandlingen av utkastet till lag om djurvälstånd avslutas den 14 januari 2022. Remissinstanserna har ombetts ta ställning till bland annat upptagande av vattenbufflar på positivlistan. Lagutkastet ändras vid behov utifrån resonsen från remissrundan. I detta sammanhang bedöms också användningen av vattenbufflar för mjökproduktion, liksom även hållning av andra djur för olika ändamål, dock så att djurens väsentliga beteendeböven kan tillfredsställas.

Helsingfors 15.12.2021

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä